

L'OPINIÓ

Any V - Número 361

Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Dissabte, 30 de juliol de 1932

La Cambra sembla decidida a evitar que els catalans ens conservem l'Arxiu històric del nostre país... Per a la majoria dels diputats que la componen, Catalunya no té història; ells solament tenen notícies de la "Coronilla de Aragón"

SEGUEIX LA BATALLA AL PARLAMENT

La Cambra rebutjà ahir una esmena del senyor Sbert relativa als arxius de Catalunya i una altra del senyor Campalans referent al problema universitari, les quals obtingueren únicament el vot favorable dels diputats catalans.--També rebutjà diverses esmenes anticatalanes dels senyors García Gallego, Balbontín i Algora

LA MINORIA CATALANA NO VOTARA EL DICTAMEN SOBRE L'ENSENYAMENT

L'esmena del senyor Esplà relativa a l'Ordre públic ha estat acceptada per la Comissió i convertida en dictamen

Madrid, 29. — A les quatre de la tarda comença la sessió de la Cambra, sota la presidència del Sr. Besteiro. Al banc blau els senyors De los Ríos i Zulueta.

ORDRE DEL DIA

S'aprova el projecte de llei relatiu a l'escalafó general de porters dels ministeris civils. També s'aproven dos dictàmens de la Comissió de marina: l'un sobre passis a la reserva i retir dels caps i oficials i assimilats de l'Armada, i l'altre sobre construcció d'un submarí a Cartagena.

EL RECLUTAMENT DE L'OFICIALITAT DE L'EXERCIT

Continua la discussió del projecte d. llei sobre reclutament de l'oficialitat de l'exèrcit.

El Sr. JUARROS consumeix un torn en contra de la totalitat. Es plany de l'absència del cap del Govern, al qual volia fer algunes preguntes relacionades amb aquest projecte. Com antic metge militar creu que en el projecte hom no fa res a favor de la Sanitat Castrense, car subsisteix la classificació d'assimilats que creava aquesta inferioritat perjudicial per al servei. (Entra el cap del Govern.)

El senyor JUARROS impugna el projecte de llei de reclutament de l'oficialitat i d'ascensos. Es refereix a l'aspecte de la Sanitat i diu que hom no pot consentir que alguns senyors que són capitans segueixin cobrant, encara que no sàpiguen res dels progressos de la professió. Diu que a la Sanitat se li ha donat un caràcter excessivament burocràtic als ascensos, anul·lant l'estímul.

Parla després del sentit sanitari de l'Exèrcit, i diu que no vol que el ministre de la Guerra hi vegi censures en el seu discurs, sinó el desig d'aportar les dades recollides en 18 anys de vida castrense, sofrint els desprecis dels oficials pel delictes d'ésser metge. (Grandiosos aplaudiments.)

EL PRESIDENT DE LA CAMBRA adverteix el senyor Fanjul, el qual té demanada la paraula, que solament resten vint-i-dos minuts de temps per a aquest debat.

El senyor FANJUL comença dient que parla aquesta tarda tota vegada que quan s'aproven a la Cambra les Reformes militars, s'estava discutint la Constitució i aleshores salvà el seu vot perquè volia parlar en aquest moment, ja que no els jutjava oportuns per a censurar la reforma militar.

Troba equivocades les orientacions que assenyala el ministre de la Guerra en el preàmbul del decret de presentació de la Reforma i diu que la llei peca de defectes, perquè a ella s'hi haurien de portar altres qüestions, les quals ha resolt el ministre per decret, com les divisions territorials, jerarquies, categories militars, divisió de les tropes, Consell Superior de Guerra, etc.

EL PRESIDENT diu que li queda, encara, una part de temps destinada per a parlar i que per la qual cosa queda en l'ús de la paraula per a la propera sessió

L'ESTATUT

Continua la discussió de l'Estatut de Catalunya.

El senyor SBERT defensa una esmena dient que els arxius depenguin de la Generalitat.

En votació ordinària és rebutjada, votant únicament a favor els catalans.

El senyor GARCIA GALLEGO, sacerdot, en defensa una altra per tal que l'educació superior i el control d'instrucció i educació a Catalunya depenguin de l'Estat espanyol, i tots els seus organismes del Ministeri d'Instrucció Pública del poder central.

La Universitat única podrà ésser catalana amb tal que l'ensenyament s'hi doni en castellà.

El senyor LOPEZ DE GOICOECHEA hi intervé en nom de la Comissió i rebutja l'esmena.

El senyor GARCIA GALLEGO rectifica i expressa els temors que li produeix l'esmena del senyor Barnés per la minva que significa de la sobrania del poder central.

(Ocupa la presidència el senyor Martínez de Velasco.)

En acabar el senyor Garcia Gallego, els catalans l'aplaudeixen humorísticament.

Es procedeix a votació nominal i és rebutjada l'esmena per 166 vots contra 23.

El senyor CAMPALANS defensa una esmena en el sentit que els serveis de cultura siguin prestats per la Generalitat sota la inspec-

ció del Ministeri d'Instrucció Pública, reservant-se l'Estat la facultat de poder crear institucions docents amb l'idioma oficial de la República.

Diu que no fou en el pacte de San Sebastián on coincidiren els ideals catalans eminentment espanyols; fou en aquella ambaxada dels intel·lectuals castellans a Catalunya, en la qual s'entaulà un ver diàleg de les llengües i en el qual varen créixer la seva fe i les seves esperances.

Com administraven els dictadoret

Vuitanta-dos processaments a Sevilla. -- Les fiances ascendeixen a set milions

Sevilla, 29. — El jutge especial que entén en el sumari instruït amb relació a l'actuació de l'Ajuntament de la Dictadura ha acabat el seu expedient, que també comprèn les gestions de l'Exposició. S'aprecia el processament de 82 individus i les fiances demanades pugen a 7 milions de pessetes. Tots els béns de l'ex-alcalde senyor Díaz Molero han estat intervinguts per l'autoritat judicial.

Als Estats de múltiples unitats, únicament aconseguiren la unitat en els grans esdeveniments victoriosos o en les grans calamitats.

Així, la unitat francesa es féu per la revolució, i igualment se serviren del mateix esdeveniment els alemanys.

A Espanya també pel miracle que suposa l'adveniment venturós de la República, s'aconseguirà la veritable unitat espanyola, que no existia abans.

No perdem tampoc ara les velles esperances d'aconseguir un Estat verament integral, un Estat pur, integrat pels pobles lliures d'Espanya, on tots podran viure amb la mateixa dignitat.

Les dretes, combatent les aspiracions catalanes, volen combatre la República, i aquesta actitud és insensata. S'asseuen davant la tenda per veure passar el cadàver de la República, sense veure que aquest enterament estaria il·luminat per la flama de la revolució social.

EL MINISTRE D'ESTAT, des de la tribuna de secretaris, llegeix un projecte de llei.

El senyor SAN ANDRES, en nom de la Comissió, contesta al senyor Campalans. Diu que no pot acusar aquesta Cambra de desafecte a les aspiracions de Catalunya i refusa l'esmena en nom de la Comissió.

El senyor CAMPALANS rectifica.

El senyor FERREROS diu que

la seva minoria no pot votar a favor de l'esmena del senyor Campalans, perquè creu que està en contra de la Constitució de la República votada per aquestes Corts.

Després parla el senyor García Gallego i exposa la seva opinió, contrària també a la dels catalans.

El senyor CAMPALANS diu que en el seu discurs ha fet unes al·lusions al senyor Melquíades Alvaréz, però mai no tractà del partit reformista.

L'esmena del senyor Campalans és rebutjada en votació ordinària per 124 vots contra 24.

El senyor FANJUL defensa una altra esmena i demana al Govern que s'obligui els mestres de Catalunya a ensenyar el castellà.

El senyor SAN ANDRES impugna l'esmena del senyor Fanjul. Diu que no existeixen els perills que tem.

El senyor FANJUL i el senyor SAN ANDRES rectifiquen.

L'esmena és refusada per gran majoria en votació ordinària.

El senyor FANJUL retira una altra esmena.

El senyor BALBONTIN defensa la següent esmena:

"Los Centros de cultura organizados por las Asociaciones obreras, cualquiera que fuese su tendencia, tendrán derecho de Cataluña la misma libertad y la misma protección por parte del Estado español que los Centros culturales organizados por la Generalidad".

Diu que dintre la democràcia hi cap la defensa dels ideals autonomistes, però també amb això la lluita implacable contra ells.

Afegeix que Prà de la Riba era un burgès despreciable que tingué idees delirants. Afegeix que Catalunya vol organitzar la Generalitat en un tipus semblant a la Itàlia medieval i empresonar el proletariat en una Dictadura. Quan els obrers d'Andalusia, d'Extremadura, de Castella i altres regions estan procurant unir-se per a aconseguir el triomf de la fraternitat, als obrers catalans se'ls predica la desunió, però aquests obrers, ja ho ha dit "Solidaridad Obrera", demanaran amb les armes a la mà la separació de Catalunya.

Afegeix el senyor Balbontín. El senyor Campalans, que diu que és socialista i defensa els partits nacionalistes, sap perfectament que aquestes dues coses són antitètiques. Diu que està convençut que quan prenguin el Poder els catalanistes, es perseguirà als obrers no catalanitzats, puix que s'ha iniciat la Federació d'Obrers Catalans. Demana al Govern protecció per als obrers catalans que són enemics de l'Estatut, i diu que la democràcia ha de combatre el catalanisme, donant un Estatut liberal que no impliqui la separació, que no lesioni la unitat espanyola i que no restringeixi les llibertats del proletariat. Si és així, ell votarà l'Estatut.

No és cert que Espanya negui l'autonomia; el que no tolera són exclusivismes.

Es queixa de l'expulsió del senyor Dolcet de l'Esquerra per haver dit que abans és la República que l'Estatut. Recorda que els catalans votaren la deportació del proletariat i que donaren un vot de confiança que no es mereixia.

EL PLET DELS RABASSAIRES, A LA CAMBRA

MANIFESTACIONS DEL SENYOR RIERA

Madrid, 29. — El senyor Riera, de la Unió de Rabassaires de Catalunya, ens ha manifestat que es reuniran a darrera hora de la tarda amb el ministre d'Agricultura les representacions de l'Institut Català de Sant Isidre i de la Unió de Rabassaires de Catalunya per tal de tractar de cercar una solució al conflicte plantejat.

Ha manifestat també que ells mantindran els seus punts de mira en la qüestió plantejada i s'ha dolgut que el ministre de Justícia hagués derogat el seu primer decret sobre els arrendaments, la qual cosa ha emmetzinat molt la qüestió.

ELS RABASSAIRES S'ENTREVISTEN AMB ELS MINISTRES CATALANS

Madrid, 29.—Aquesta tarda es reuniran al despatx de ministres de la Cambra els senyors Domingo i Carner, amb una comissió de rabassaires que arribà ahir de Barcelona, presidits pel senyor Riera.

La reunió durà quatre hores i mitja. Els ministres no facilitaren cap referència, i únicament es limitaren a

manifestar que com que l'assumpte és de gran interès i molt complicat, es reuniran novament aquesta nit, a les onze, a l'Hotel Palace.

Després sortiren els comissionats catalans que no semblaven estar molt satisfets de la conferència.

A la rotunda del Congrés conversaren amb el cap de l'Esquerra i el senyor Companys manifestà als periodistes que no hi havia cap acord i que, com a impressió personal, l'únic que podia dir és que no era optimista.

A les 11 de la nit es reuniren a l'Hotel Palace els ministres de Finances i Agricultura amb els rabassaires de Catalunya.

En entrar, el senyor Carner no féu cap manifestació. Unicament el senyor Marcel·lí Domingo digué:

—Com us he dit aquesta tarda, aquesta nit tornem a reunir-nos i la reunió es perllongarà bastant. No us espereu perquè no serà donada cap nota ni referència de la reunió. La raó d'aquesta falca de referència oficiosa és que en el cas que hi hagi acord, com espero, s'haurà de donar compte del mateix al cap del Govern, i aleshores plasmar aquest acord en un projecte de llei.

Vosaltres comprendreu que no es podrà facilitar la nota fins que la conegui el cap del Govern. De manera que no us espereu, perquè serà inútil.

ELS DIPUTATS DE L'ESQUERRA, AL COSTAT DELS PAGESOS DE CATALUNYA

Madrid, 29. — Aquesta tarda s'han reunit al Congrés els diputats de la minoria Esquerra Catalana i de la Unió Socialista de Catalunya amb el president i el secretari general de la Comissió de rabassaires arribada de Catalunya.

No han donat cap referència de la reunió.

Unicament els senyors Companys i Aragall han fet algunes manifestacions.

El senyor Companys ha dit:

—Nosaltres hem tingut en aquest assumpte la més extremada paciència. Els rabassaires han posat en aquest problema voluntat, enteniment i prudència dignes d'exemple, esperant que el Govern donés les normes per a resoldre el seu problema. Els rabassaires havien posat la seva fe en les paraules del ministre d'Agricultura ben terminants i clares, que publicà tota la premsa. Ara, però, sembla que el senyor Domingo i que no recorda del que va prometre. Nosaltres no podem acceptar aquesta actitud. Es reuniran el ministre i

(Segueix a la pàgina 9)

(Segueix a la pàgina 9)